UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Economía da Empresa		Código	662G01010d
Titulación	Grao en Turismo (a distancia)			
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuadrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Non presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Empresa			
Coordinación	Mariz Perez, Rosa	Correo electrónico	rosa.mariz@udc.es	
Profesorado	Mariz Perez, Rosa Rodrigues Soares, Jakson Renner	Correo electrónico	rosa.mariz@udc.es jakson.soares@udc.gal	
Web				
Descrición xeral	O obxectivo principal desta materia é que o alumno observe a realidade empresarial do sector turístico, interpretea e poida extraer conclusións, tanto operativas coma estratéxicas. O contido da materia estrutúrase en catro partes. Na primeira parte analízanse os conceptos básicos acerca da empresa, o empresario e o ámbito empresarial. Na segunda parte abórdanse aspectos fundamentais sobre a dirección de empresas e a organización e na última se delimita a función financeira.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A2	Analizar a dimensión económica do turismo
A5	Converter un problema empírico nun obxecto de investigación e elaborar conclusións.
A6	Ter unha marcada orientación de servizo ao cliente.
A10	Xestionar os recursos financeiros.
A11	Definir obxectivos, estratexias e políticas comerciais.
A12	Dirixir e xestionar (management) os distintos tipos de entidades turísticas.
A13	Manexar técnicas de comunicación.
A26	Planificar e xestionar os recursos humanos das organizacións turísticas.
B1	Capacidade de análise e síntese.
B2	Comunicación oral e escrita en lingua nativa.
B3	Resolución de problemas.
B4	Razoamento crítico.
B5	Compromiso ético.
B6	Aprendizaxe autónoma.
B7	Adaptación a novas situacións.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecer técnicas de dirección	A2 A5 A6 A10 A11 A12 A13 A26	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8
Aprender a traballar en equipo	A5 A2 A3 A4	B3 B4 B5 B6	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9
Ser capaz de comunicar oralmente e por escrito	A6 A9 A10 A11	B7 B8	C4 C5
Pensamiento y análisis crítico	A7 A8 A12	B2 B7 B12	C1 C2 C3 C4 C5
Conñücer o funcionamento dunha empresa	A1 A6 A8 A11	B9	C3 C4

Contidos	
Temas	Subtemas
TEMA 1: A empresa e o empresario.	1.1 A empresa como realidade económica e social. 1.2 Concepto de empresa. 1.3 Os elementos da empresa. 1.4 Funcionamento da empresa. Areas básicas. 1.5 Os obxetivos da empresa. 1.6 A responsabilidade social da empresa: RSC a ética dos negocios. 1.7 O empresario.
Tema 2: A empresa. Comportamento	2.1 A empresa como nexo de contratos 2.2. Supostos de conducta/comportamento 2.3 Tipos de empresas

TEMA 3: O entorno empresarial.	3.1 Os factores do entorno xeral. 3.2 Os factores do entorno específico. 3.3 O analise DAFO e 5 formas de Porter 3.4 A extratexia competitiva da empresa. 3.5 A responsabilidade social e medioambiental.
TEMA 4: Factores de localización e dimensión da empresa.	4.1 Factores de localización. 4.2 A dimensión da empresa. 4.3 Extratexias de crecimento: crecimento interno e externo. 4.4 Cooperación entre empresas. 4.5 As empresas multinacionales, globalización e deslocalización.
TEMA 5: A Dirección na empresa	5.1 A función directiva: niveis directivos. 5.2 Proceso directivo. 5.2.1 Planificación: etapas, obxetivos e estratexias. 5.2.2 Organización e estructura organizativa. 5.2.3 Control: fases, tipos e ferramientas. 5.3 Estilos de dirección e liderazgo.
Tema 6: O patrimonio da empresa e os seus Estados Financieiros.	6.1 Patrimonio. 6.2 Elementos patrimoniais. 6.3 Clasificación do patrimonio: o balance de situación. 6.4 A conta de pérdidas e ganancias.
Tema 7: Subsistema Financeiro	7.1 A función financeira e recursos financeiros. 7.2 A financiación externa a corto prazo. 7.3 A financiación externa a longo prazo. 7.4 Financiación interna e autofinanciación. 7.5 Os proxectos de inversión ecriterios de selección de inversions: métodos (VAN y TRI)
Tema 8: A empresa turística.	8.1 Definición da empresa turística. 8.2 O sector turístico. 8.3 Tipos de empresas turísticas. 8.4 Empresas de transportes. 8.5 Empresas de aloxamiento. 8.6 Empresas de distribución: as axencias de viaxe.

Planificación				
Metodoloxías / probas	**Competencias / Resultados**	**Horas lectivas (presenciais e virtuais)**	**Horas traballo autónomo**	**Horas totais**
Traballos tutelados	A11 A10 A10 A9 A8 A8 A7 A6 A6 A5 A5 A4 A3 A2 A2 A1 A11 A11 A12 A12 A13 A26 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B2 B3 B4 B5 B6 C3 C4 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	2	46	48
Sesión maxistral	A11 A12 A11 B8 B7 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7	10	21	31

Estudo de casos	A11 A6 A6 B12 C4 C5 C8 C9	9	14	23
Presentación oral	A11 A6 B9 B7 C4 C5 C6 C7 C8	2	13	15
Proba mixta	A11 A10 A8 A9 B3 B11 B12 C1 C6 C9	1	30	31
Atención personalizada		2	0	2
***Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado**				

Metodoloxías	
Metodoloxías	**Descrición**
Traballos tutelados	A partir dos temas abordados nas sesións maxistrais propoñerase a realización de traballos que consistirá na creación dunha oportunidad turística o de lecer. O traballo desenvolverase polo alumnado, atendendo ás indicacións que se proporcionen a través da atención personalizada do profesor aos diferentes grupos. Para a realización destes traballos tomaranse como referencia os materiais básicos e complementarios da materia.
Sesión maxistral	Explicaranse os contidos que conforman o marco teórico da materia mediante a exposición oral, guiada co uso de presentacións, medios audiovisuais e cuestións dirixidas ao alumnado coa finalidade de favorecer a súa aprendizaxe.
Estudo de casos	As actividades de estudo de casos tratarán sobre situacións reais centradas no ámbito turístico. Deste xeito, o alumno aplicará os coñecementos adquiridos durante as sesións maxistrais mediante a participación activa e alcanzará un maior coñecemento da realidade. Para valorar a asistencia ás clases, as devanditas actividades poden ser realizadas en calquera día, hora e non necesitan de aviso previo ao alumnado.
Presentación oral	Expondranase en grupo na aula un tema/epígrafe de teoría asignado polo docente.
Proba mixta	Realización dun exame final a través dunha proba escrita que versará sobre aspectos teóricos, prácticos ou teórico-prácticos correspondentes aos temas desenvolvidos na aula (test de respuesta múltiple e dúas preguntas cortas)

Atención personalizada	
Metodoloxías	**Descrición**
Traballos tutelados Estudo de casos	A atención personalizada que se describe en relación a estas metodoloxías concíbese como aqueles momentos de traballo presencial do alumno e profesor. Por este motivo, a participación do alumnado é obrigatoria. A forma e o momento en que sexan desenvolvidos indicarase en relación a cada actividade ao longo do curso segundo o plan de traballo da materia. No caso dos alumnos do grupo online, a atención siempre será a través de Teams no horario establecido polo profesor

Avaliación			
Metodoloxías	**Competencias / Resultados**	**Descrición**	**Cualificación**
Presentación oral	A11 A6 B9 B7 C4 C5 C6 C7 C8	Presentación en el aula de un tema/epígrafe de teoría asignado por el docente	10
Proba mixta	A11 A10 A8 A9 B3 B11 B12 C1 C6 C9	Para aprobar a materia é imprescindible que o alumno alcance un mínimo de 4 puntos sobre 10 no exame final.	60

Traballos tutelados	A11 A10 A10 A9 A8 A8 A7 A6 A6 A5 A5 A4 A3 A2 A2 A1 A11 A11 A12 A12 A13 A26 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B2 B3 B4 B5 B6 C3 C4 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Valorarase a orixinalidade, o rigor metodolóxico, a profundidade do contido e a utilización de fontes documentais aceitadas. Expondranse oralmente	20
Estudo de casos	A11 A6 A6 B12 C4 C5 C8 C9	En relación co estudo de casos valorarase: A comprensión da situación presentada considerando a diversidade e complexidade dos factores que inciden no ámbito turístico. A profundidade da análise atendendo ao marco teórico traballado na materia. A capacidade de síntese e de adecuación das propostas de acción como resposta á situación presentada. Expondrase oralmente un	10

Observacións avaliación
Esta estructura emplearase tanto para a primeira como para a segunda oportunidad (e adiantada) e tanto para o alumnado a tiempo completo como para os de tiempo parcial.Así, para a segunda oportunidade (e adiantada), o alumnado que non superase a materia na primeira oportunidade debe realizar o exame na data establecida e pode revisar/mellorar ou realizar as actividades dos outros componentes da evaluación, ainda que se garda a nota correspondente á evaluación contínua.A calificación de Non Presentado corresponde ao alumnado que non realiza o exame (todas as oportunidades)A realización fraudulenta das probas, unha vez comprobada, implicará a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa a falta e respecto da materia en que se cometese: o/a estudante será cualificado con suspenso (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificaciíon na acta da primeira oportunidade, se fose necesario. O plaxio detectado nalgunha das actividades de evaluación continua (revisarase co programa Turnitin) supondrá a calificación de "0" nese componente de evaluación O ?Alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia? será evaluado do mesmo xeito. A materia poderá ser adaptada ao estudantado que precise da adopción de medidas encamiñadas ao apoio á diversidade (física, visual, auditiva, cognitiva, de aprendizaxe ou relacionada coa saúde mental). De ser o caso, deberán contactar cos servizos dispoñíbeis na UDC/no Centro: nos prazos oficiais estipulados de maneira previa a cada cuatrimestre académico, coa Unidade de Atención á Diversidade (https://www.udc.es/cufie/ADI/apoioalumnado/); no seu defecto, coa tutora ADI da Facultade de Turismo.Segundo se recolle nas distintas normativas para a docencia universitaria, deberase incorporar a perspectiva de xénero nesta materia (usarase linguaxe non sexista, bibliografía de autores/ass de ambos sexos, etc). Traballarase para identificar e modificar prexuizos, situacións de discriminación e actitudes sexistas paracorreixilas e fomentar valores de respeto e igualdade.

Fontes de información	
Bibliografía básica	Guerras Martín y Navas López (2015): La dirección estratégica de la empresa. Teoría y aplicaciones. Ed Thomson-Reuters, Civitas. 5ª ediciónParra López y Calero García (2006): Gestión y dirección de empresas turísticas. Ed. McGraw-Hill, MadridARANDA HIPÓLITO, A. (1998): "Dirección financiera para empresas turísticas (Inversión y Financiación)". Ed. Centro de Estudios Ramón Areces S.A. Madrid.CASANUEVA ROCHA, C., GARCÍA DEL JUNCO, J. y CARO GONZÁLEZ, F.J. (2000): "Organización y gestión de empresas turísticas". Pirámide. Madrid.SUÁREZ SUÁREZ A.S. (1996): "Curso de introducción a la economía de la empresa". Pirámide. Madrid.BUENO CAMPOS, E, et all. (1997): " Economía de la empresa. Análisis de las decisiones empresariales". Pirámide. Madrid.CUERVO, A. (1996): "Introducción a la administración de empresas". Civitas. Madrid.

Bibliografía complementaria	AGUIRRE SABADA, A. (1992): "Fundamentos de economía y administración de empresas". Pirámide. Madrid.ARANDA HIPÓLITO, A. (1994): "Gestión técnica-económica de hoteles". Ed. Centro de Estudios Ramón Areces. Madrid.DOMÍNGUEZ MACHUCA, J.A., et all. (1990): "El subsitema productivo de la empresa: problemas y fundamentos teóricos". Pirámide. Madrid.SUÁREZ SUÁREZ, A. S. (1998): " Decisones óptimas de inversión y financiación en la empresa". Pirámide. Madrid.Burgos Pavón, Garbayo Blanch y Alonso Prieto (Coords, 2017): Código Franquicia. Ed PirámideBateman y Snell (2013): Management. Ed McGraw-Hill.

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Introdución a Economía/662G01002 Introdución ao Turismo/662G01009
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías